Konvencion

Convention

BKSH

TIRANË
Shtypëshkronja „Mbrothësija“ - Kristo P. Luarasi
1925

Konvencion

Në mes të Z. Ministrit të Punve Botore e Bulqësiës, n'emën e për hesapë të Shtetit Shqiptar (qi shënohet ktu e pastaj si „Qeveri"), me një anë Z. Herbert Henry Rushton me banim në 19 Basinghall Str., London E. C. 2, për vehten e tí, dhe për Shoqërin kur do formohet m'anë tjatër; âsht lidhë e caktue ç' ka vazhdon:

Art. 1.

Qeverija i njef Kompaniës të drejtën për të zgjedhë mbi krejt tokët e Shtetit Shqiptar, pa kurfarë restrikcjonit për pos këtyne të shënueme në këtartikull, sypërfaqet qi përgjithësisht nuk kalojnë maximum prej 20,000 Hektarësh me qëllim për të bâ studime gjeologjike e për të kërkue petrol, bitum, gaz të natyrshëm, argjile bituminoze e shiste qi kan aftësi me dhanë petrolin nëpër distilacjon.

Zoti H. H. Rushton ase Shoqëria që do të themelohet prej tij, nuk kanë me pasë asnji të drejtë me bâ zgjedhjen mbi sypërfaqe që kanë zgjedhë partiët e treta për me bâ kërkime e shfrytzime të landëve të nalt-përmenduna, në konformitet me të drejtat që u janë konceduem prej Qeveriës para datës së nënshkrimit të kti konvencjon. Z. H. H. Rushton ase Shoqëria nuk kan me muejt edhe me zgjedhë sypërfaqet e nalt-përmenduna para se të kenë bâ zgjedhjen e sypërfaqeve të veta Shoqënia Standard Oil C°.

Convention

Entre Monsieur le Ministre des Travaux Publics et de l' Agriculture, agissant au nom et pour compte de 'lEtat Albanais (à désigner dans la suite comme le Gouvernement) d'une part, Monsieur Herbert Henry Rushton domisilié à 19 Basinghall Str., London E. C. 2. agissant pour son compte et celui de la Société, lors de sa constitution, de l'autre part.

Il est convenu et arrêté ce qui suit:

Art. 1.

Le Gouvernement reconnait à la Compagnie le droit de choisur sur toute l'étendue de l'Etat Albanais sans aucune restriction sauf celles indiquées dans cet article, des superficies ne dépassant en totalité un maximum de 20,000 hectares à l'effet d'y faire des études géologiques et d'y cercher du pétrole, bitume, gaz naturel, de l'argille bitumineuse et des schistes aptes à donner du pétrole par distillation.

Monsieur H. H. Rushton ou la Compagnie à constituer par lui, n'auront aucun droit a faire le choix sur des les superficies que des tierce parties auraient choisies pour faire des recherches et d'exploitations des matieres ci-dessus mentionnées conformement aux droit à elles concedés par le Gouvernement avant la date de la signature de la presente convention, M. H. H. Rush-

Kjo zgjedhje e sypërfaqes prej 20.000 Hektarësh duhet t'i komunikohet Qeveriës më 22 Korrik 1925. Kto 20.000 Hektar nuk do të munden as me nji mëndyrë të përbajn mâ tepër se 2 zona të veçanta. Përjashtohet nga zgjedhja zona e Panajis si tregohet në planin e bashkanjitun.

Art. 2.

a) Mbasi të shenjohet sypërfaqja ose sypërfaqet që bajnë 20.000 Hektarë për studime gjeologjike, Kompanija merr mbi vedi me procedue në këto veprime me konditat qi pasojnë:

b) Qeveria merr mbi vedi me i bâ Kompaniës të gjith lehtësienat, tuej parandalue ç'do lloj ndalim pune (obstrukcion) e pengime në dam të përparimit të veprimeve.

c) Se as nji të drejtë shfrytzimi e gërmimi nuk duhet t'i konferohet asnji të treti mbi asnji pikë të këtyne 20.000 Hektarve, deri me sa Kompania të ketë zgjedhun 10.000 Hektarë qi kjo Kompanië do t'i shfrytzoi si âshtë thanë n'Art. 5. E nëpër të gjitha gërmimet, Kompania merr mbi vedi të mos baj dame pa pëlqimin e proprietarve (ose pronarve) të tokve në fjalë me nji distancë (largësië) prej 50 metrash nga ç'do ndërtesë së banueshme e do të bajnë shka mundet për me ju largue ç'do damit qi kishte me muejtë me rrjedhë në korrat, vneshtat ose pemët të frytëshme.

d) Se kërkimet nuk do të bâhen me nji largësië mâ pak se 64 metër prej pusëvet me ujë të përdoruëshme.

e) Se ujnat minerale nuk duhen të damtohen pa lejen e Qeveriës.

f) Se kërkimet nuk kan për t'u bâ në qytete e katunde ashtu edhe nëpër vende botore si treg, kopsht e shesha qi i përkasin nji ose shumë katundeve ose qyte-

ton ou la Compagnie ne pourront même choisir les dites superficies avant que la Société Standard Oil Co. n'ait fixé le choix de ses superficies.

Ce choix de la superficie de 20.000 hectares devra être comminiqué au Gouvernement le 22 Juillet 1925. Ces 20.000 hectares ne pourront en aucune façon constituer plus de 2 zones differentes. Il est exclu de ce choix la zone dite de Panaija conformément du plan ci-annexé.

Art. 2.

a) Après avoir désignée le superficie ou les superficies sonstituant les 20.000 hectares pour des études géologiques, la Compagnie s'engage de procéder à ses opérations dans les conditions suivantes :

b) Que le Gouvernement s'engage d'accorder à la Compagnie toutes les facilités en prevenant toute sorte d' obstruction et entrave au progrés des opérations.

c) Qu'aucun droit d'exploitation ou de forage ne doit être conféré à aucune tièrce partie sur un point quelconque de ces 20.000 hectares, jusqu' à ce que la Compagnie eût exercé son choix de 10 000 hectares à exploiter par elle, ainsi qu' il est dit dans l'article 5. Dans tout fouilles la Compagnie s'engage à ne pas faire des dommages sans les consentement des propriétaires ou possesseurs des dites terres à une distance de cinquante mètres de tous bâtiments habitables, et faira tout son possible pour éviter tout dommage qui porrait s'ensuivre aux récoltes, vignobles ou abres fruitiers.

d) Que les rechèrches n' auront pa lieu à une distance au moins de 64 mètres des puits d'eau potable.

e) Que les eaux minérales ne doivent pas être endommagées sans la permission du Gouvernement.

f) Que les rechèrches n'auront pa lieu dans les villes et villages ainsi que dans le lieux publics tels que marchés, jardins places et appartenant à un au plusieurs

teve të vogjël, vorresa, rruga, udhë-hekurit ose rruga botore.

g) Në mbarim të ç'do trimestrit Kompania detyrohet t'japë Qeveriës raporta mbi të gjithë hollësienat mbi ç'do lloj studimesh, tue bashkalidhun në tá kopjet hartash e planesh të pregadituna e të dorëzueme Kompaniës nga ana e Agjencive të saj, ashtu edhe për mostrat e landve të gjetuna.

Art. 3.

Kompania ka me pasë të drejtë me çue (emporter) e me exportue si (echantillon) mostër sasiën t'arsyeshme landësh prej të gjitha llojnave qi janë tregue mâ nalt e qi janë gjetë prej asaj (Kompaniës) nëpër-mjet të gërmimeve (fouille). Kompanija ka me pasë edhe obligatin por sa duhet (convenable) me mbushë ç'do gropë qi âsht bâ edhe me rafshue sypërfaqen e sa t'jetë e mundun me e prue në gjendjen të përparëshme.

Art. 4.

a) Ç'do të tret, në vazhdim të punimeve qi Shoqënija ka të drejt me ba, që t'i jetë damtue proni prej Shoqëniës, do t'i jetë shpërblye me nji herë nga Shoqnija me nji shpërblim të nji vleftës së vërtetë (equitable).

b) Gjith ashtu Qeverija do të shpërblehet për ç'do lloj obligate qi t'i ngarkohet kundrejt ç'do personi të tretë nga shkaku i punimeve të sipërmarruna prej Kompaniës.

c) Shuma e shpërblimit, qi do të paguhet ndër konditat të sipërmenduna në rasë mos marrëveshtje në mes të dy anve, do të caktohet prej arbitrash qi do t'emnohen nga pronari i tokës e nga Kompanija. Numri i arbitravet do të caktohet me nji akord të përbashkët prej të dy palvet. Në rasë të nji mosmarrëveshtjes në mes t'arbitrave, kta do të zgjedhin nji sypër-arbitër.

villages ou bourgs cimetières, chemins de fer ou routes publiques.

g) A la fin de chaque trimestre la Compagnie devra donner au Gouvernement des rapports détaillés de toute aspèce d'études en y joignant des copies de cartes et des plans préparés et remis à la Compagnie par ses agents, aussi un des echantillons des matiérs decuovertes.

Art. 3.

La Compagnie aara le droit d'emporter et d'exporter à titre d'échantillon, des quantités raisonnables de matières de toute sortes mentionnées si-dessus, trouvées par elle (la Compagnie) au cours des fouilles.

La Compagnie aura aussi l'obligation aussitôt qu'il sera convenable, de remplir toute excavation produite et de retaklir la surface, autant que possible, à l'état préalable.

Art. 4.

a) Tout tiers dont la propriété serait endommagé par la Compagnie au cours des travaux auxquels elle a le droit, devra être de suite indemnisé par la Compagnie par une compensation équitable.

b) De même, le Gouvernement sera indemnisé pour toute éspèce d'obligation qui lui incomberait envers toute tièrse personne, par suite des travaux entrepris par la Compagnie.

c) Le montant de l'indemnité à payer dans les sondition ci-dessus, à defaut d'un accord entre les parties, sera fixé par des arbitres à nommer par les propriétaires des terrains et par la Compagnie. Le nombre des arbitres sera fixé d'un commun accord par les deux parties. Dans le cas d'un dèssaccord parmis les arbitres ceux-ci choisiront un surarbitre. La décision du sur-

Vendimi i syperarbitrit do të jetë definitiv. Në kjoftë se arbitrat nuk bien në godi për personin e sypërarbitrit, puna do t'i referohet Gjykatorvet kompetente Shqiptare.

d) Për sa i përket pagimit të shpërblimit të vendosun duhet marrë para syësh vleftën ordinare të tokës pamvarsish (independament) prej çë do konsiderate t'implikueme nga ky konvencion.

e) Pagimi i shpërblimit do të bahet mbrenda nji mueji qysh prej datës së vendimit t'arbitrave ose të sypri-arbitrit.

f) Në rasë ku, në kohë t'operatave të përmenduna në këtë konvencion, tokat do të damtohen me nji shkallë të papërdoruëshme për cultivatjon, ose kuër do të jenë të nxanuna për nji periudhë qi e kalon motin, pronari i nji të tillë toke ka me pasë të drejtë me kërkue exproprimin si mbas ligjës në fuqi.

Art. 5.

a) Që prej ditës të notifikimit të premë për zgjedhjen të 20.000 Hektarve për t'u explorue ashtu si âshtthanë në nenin, do t'i epet kompaniës nji periudhë deri tre muj, në të cillën ajo ka me pasë të drejtë me i caktue sypërfaqet për kërkime në hollësiena e për sondage, edhe se Kompania ka me pas të drejtë me baëm sondazhe ndër sypërfaqet e akordueme si pas konditave qi pasojnë :

b) Se sypërfaqet të caktueme kështu nuk duhet të kalojnë nji shumë të 10.000 Hektarve, të cilët nuk do të zgjedhen veç se mbi 20.000 hektar qi i janë koncedue Kompaniës për t'u explorue si pas termavet të nenit 1. Kompanija i njef çe do sypërmarrjes të tretë të drejtën e shkuarjes mbi 10.000 Hektarët zgjedhun prej sajë me qynga (borija) (avec conduits) ose me tjatër mjet transporti.

arbitre sera définitive. Si les arbitres ne s'accordent pas sur la personne du surarbitre il en sera référé au Tribunal compétent albanais.

d) Pour ce qui concerne les payement de l'indemnité décidé, on doit tenir compte de la valeur ordinaire du terrain indépendement de toute considération impliquèe par la présente convention.

e) Le payement de l'indemnité sera effectué dans un mois à partir de la date de la décison des arbitres ou du surarbitre.

f) Dans le cas ou, durant les opérations mentionnèes dans la présente convention, des terrains seraient endommagés au point d'en rendre la cultivation impossible, ou qu'il serait occupé pour une période dépassant une année, le propriétaire d'un tel terrain aura le droit d'en demander l'expropritation suivant la loi en vigueur.

Art. 5.

a) Qu'à partir de la notiftcation formelle du choix des 20.000 hectares à explorer ainsi qu'il est dit dans l'article 1, il sera accordé à la Compagnie un période de trois mois pedant laquelle elle aura le droit de fixer des superficies pour les rechérches détaillées et des sondages, et que la Comp. aurat le droit de faire des sontages dans les superficies accordées, d'après, les conditions suivantes :

b) Que les superficies ainsi fixées ne doivent pas dépasser le total de 10.000 hectares, lesquels ne seront choisis que sur les 20.000 hectares concédés à la Compagnie pour être explorés suivant les termes de l'article 1, la Compagnie reconnait à toute entreprise de tierces le droit de passage sur les 10.000 hectares par elle choisis avec des conduits soit par autres moyens de transport.

La faculté de choix en question sera absolute e

Faculteti i zgjedhjes në fjalë do t' jetë absolut e do t' jetë i liruem prej çë do llojë reservash, përveç atyne të parapame n' art. 1.

c) E drejta e të zgjedhunit e sypërfaqes në fjalë qi i nepet kompaniës ka me pasë prijoritet absolute mbi ç' do cillën partië të tretë.

d) Se nuk munden m' u shenjue mâ shumë se 2 zona të veçanta.

e) Se për me i çue kah marimi i tyne kërkimet të hollueme (detailles) nji perjudhë prej 3 vjetësh, do t' i nepet mâ së shumit, kjo periudhë do të shënohet pastaj si perjudhë e kërkimeve të hollueme (detailles) e gërmimesh (forage).

f) Se Kompanija duhet t' ja parashtrojnë Qeverisë nji raportë në ç' do gjasht muej mbi përparime qi bahen nëpër kërkime e gërmime me nga nji kopje të gjith planeve e hartave të nevojshme, ose Kompanija duhet prap me i dhanë të gjitha informatet suplementare qi Qeverija beson se janë të nevojshme.

g) Se Kompanija merr mbi vedi në kohë të perjudhës së gërmimit me gërmue së pakti dy pusa në 10.000 Hektarë të sypërfaqes rizervueme prej saj për m' u shfrytzue.

Prej këtyne 2 pusave 1 do të gërmohet deri në nji thellësië prej njimij (1000) metrash posë më nji rasë ku petroli do të gjindet në nji thellësië mâ të vogël.

h) Se nji Komisjon teknik do të formohet, i përbaëmë prej 6 antarësh, tre nga këta do t' jenë t' emnuemë nga Qeverija e tre nga Kompania. Ky Komisjon do t' i vërtetojnë konditat e tokvet e do t' a vrejtojnë (surveiller) të kryemit e detyrave nga ana e Kompaniës, në rasë qi do të parashtroheshin vështirsiena të cillat do t' i pengoshin serjozisht, të kryemit të programit minimum, Komisjoni ka me mujtë me vendue nji rrëzim t' arësyeshëm prej këtij programi. Komisjoni ka për të

dégagée des toute épèce de reserve sauf celles prévus à l'art. 1.

c) Que le droit de choisir les superficies en question accordées à la Compagnie aura la priorité absolut sur toute tièrce partie quelconque.

d) Qu' on ne pourra désigner plus de deux (2) zones différentes.

e) Que pour mener les recherches détaillées à leur fin une période de trois ans sera accordé au maximum. Cette période sera designés dans la suite comme période de recherches détaillées et de forages.

f) Que la Compagnie devra soumettre au Gouvernement un rapport tous les six mois sur le progrès fait dans ses recherches et forages avec une copie de tous les plans et sartes necéssaires, et que la Compagnie devra également fournir toute information supplémentaire que le Gouvernement croirait necéssaire.

g) Que le Compagnie s' engage durant la période des forages de forer au moins deux puits sur 10.000 hectares de superficie reservée par elle pour être exploité. De ces deux puits, l' un sera forés à une profondeur de 1.000 mètres sauf dans le cas ou du petrole serait trouvé à une profondeur moindre.

h) Qu' ine Commission Technique sera formée composée de six membres, dont trois seront nommés par le Gouvernement et trois par la Compagnie. Cette Commission vérifiera les conditions des terrains et surveillera l' accomplissement par la Compagnie des ses engagements. Dans le cas où se présenteraint des difficultés qui entraveraient serieusement la mise en execution du programme minimum, la Commission pourrait décider une reduction raisonnable de ce programme.

La Commission aura aussi le pouvoir de faire une reduction dans toutes les obligations concernant le forage soit pour les travaux de recherche, soit pour les tra-

pasë edhe fuqië për të bâ nji zbritje nëpër të gjitha obligatat qi i përkasin gërmimevet, si për punë të gërmimevet si edhe për punë të shfrytzimit, në rasë ku cirkonstencat kryesore kan për t' a bâ të dishrueshme nji masë kso doret.

i) Se në ç' do ças mbas datës së shënimit të kuptuem të sypërfaqes të sypritregueme, para mbarimit, ose në mbarim të perjudhës së gërmimit, Kompanija ka me muejtë me shkrim me informue Qeverinë, a e konsideron a po jo, qi ka petrol n' at sasië sa ka me muejtë m' u shfrytzue tregtarisht, në këtë rasë Kompania do të ketë të drejtë me zgjedhë, e lirë prej ç' do barre posë atyne që janë parapa në këtë konvencjon, sypërfaqet krejtësisht ose vetëm nga një pjesë prej ç' do sypërfaqe për t' a shvillue këtë e për të bâ në të kërkime të pastajshme (ulterieur) për me nxjerrë petrol ose ç' do landë nga ato të tregueme nalt.

Art. 6.

Kompanija do t' a ketë të drejtën exclusive të shfrytzimit e të kërkimeve mbi çka marrin sypërfaqet (etandue) 10.000 Hektarësh qi ajo do t' i ketë zgjedhë si mbas nenit 5; për petrol ose për krejt apo nji pjesë e landvet sypërtregueme deri më 31 Dhetuer 1985.

Kto të drejta ju shtrohen (soumis) konditavet qi pasojnë:

a) Se ka për t' u formue nji Kompanië Ingleze nën Titullin „The Valona Oilfields Lymited" qi ka për t' u shenjue këtu e poshtë si Kompania e Veprimit.

b) Se kapitali i autorizuem i Kompaniës, nuk do të jetë mâ pak se 150.000 L. Sterline n'akcjon nga nji lirë sterlini e do të mundet me u shtue në kjoftë se Kompanija e gjykon të nevojshme.

Pesë (5) muej para emisionit të ç' do kapitalit n'akcjon Kompanija do të detyrohet me informue Qeverín

vaux d' exploitation, dans le cas ou des circonstances spéciales rendraient désirable une paroille mesure.

i) Qu' à tout moment après la date de désignation formelle des superficies ci-dessus mentionnées avant l'expiration ou à l' expiration de la période de forage la Compagnie pourra par écrit informer le Gouvernement si elle considère qu' il existe du pétrole en telle quantité qu' il puisse être exploité commercialement.

Dans ces cas la Compagnie aura le droit de cheisir libre de toute charge exceptées celles prévues dans le présente convention les superficies toutes entières ou une partie seulement de chacune d' elles à fin de les développer et d' y faire des recherches ultérieures pour en obtenir du pétrole ou toutes substances de celles mentionnées cidessus.

Art. 6.

La Compagnie aura le droit exclusif d' exploitation et de recherche sur l' étendue des superficies de 10 000 hectares qu' elle aura choisis suivant l' article 5 pour du pétroles et pour toutes ou une partie des substances susmentionnées jusqu' au 31 Decembre 1985.

Ces droits seront soumis aux conditions suivantes :

a) Qu' il sera constituée une Compagnie Anglaise sous le titre „The Valona Oilfields Limited" à désigner dans la suite comme Compagnie d' Opération.

b) Que le capital autorisé de la Compagnie ne sera pas infèrieur à 150.000 Livres sterlings en actions de Livre sterling chacune et il pourra être augmeté selon que la Compagnie le jugera necéssaire.

Cinq mois avant l' émission de tout capital en actions la Compagnie devra informer le Gouvernement de son intention de faire l' émission respective et dans les premiers trois mois de cet espace de cinq mois des sujets albanais pourront suscrire 40% de tel capital en ac-

mbi qëllimin qi ka për t' a bâ komisjonin respektiv e në tre muej e para të kësajë kohe prej 5 muejsh, nënshtetasit Shqiptarë do të mundën të nënshkruejn 40% të këtij kapitalit n' akcione me çmim t' emisjonit e në rasë ku kto akcjone ose nji pjesë e tyne nuk do të jetë e shkrueme (souscrire) prej nënshtetasve Shqiptarë, Qeverija në dy muejt qi jesin do të ketë të drejtë me shkrue (souscrire) të gjitha ose nji pjesë prej akcjonesh në fjalë, tue pasë para syesh gjithnji qi shuma e akcjoneve të shkrueme nuk do të mundet me e kalue kufinin e 40%.

c) Se nji kopje e bilancavet të përmotshme të Kompaniës Veprimeve do t' i komunikohet Qeverisë.

d) Se Qeverija do të ketë të drejtë me emnue nji antar në këshillë t' Administratës të Kompaniës së Veprimeve.

e) Se Kompanija do të detyrohet me ja lshue Kompaniës së Veprimeve krejt Konçesjonet që do t' i jenë dhanun asajë me të gjitha të drejtat e privilegje të përkatëshëm me qëllim qi veprimet e explorimit ose zhvillimin e shfrytzimin e tokvet qi përbajnë objektin e këtij konvencjonit, t' jenë sypërmarrë e të vazhdueme prej Kompanisë së Veprimeve.

f) Se Kompanija e Veprimevet do të detyrohet me pague nji redevancë prej 13.50 për qind (trëmbëdhjetë e gjysë) mbi prodhimin e petrolit brutto qi do t' jetë kenë sjellë prej pusavet në reservoar (reservoire) të themelueme për këtë qëllim mê parë (en expece) ose në landë (en nature). Pëlqimi i njenës prej këtyne të dyjave i lehet Qeverisë. Kompania e Veprimit do të ketë të drejtë të rrzojë nga shuma e petrolit të prodhuem me mëndyrë të diftueme në paragrafin e përparëshëm, ç'do sasië qi ajo ka për të prishë për të gjitha punët qi janë në lidhje me shfrytzimin; në mëndyrë qi redevenca do të llogaritet mbi bazë të sasiës qi mbetet mbas rrëzimit qi flitet këtu.

tions au prix de l' émission; et dans le cas ou ces actions ou une partie d' elles ne serait souscrites par des sujets albanais le Gouvernement aura dans les deux mois restant la faculté de souscrire toute ou une partie des actions en question, pourvu toujours que le total des actions ainsi souscrites ne pourra dépasser la limite de 40%.

c) Q' une copie des bilans annuel de la Compagnie d' Opérations sera comuniqué au Gouvernement.

d) Que le Gouvernement aura le droit de nommer un membre au Conseil d' Administration de la Compagnie d' Opérations.

e) Que la Compagnie sera obligée de céder à la Compagnie d' Opération les concessions qui lui aurait été accordée avec tous les droits et priviléges y relatifs, à fin que les Opératione d' exploitation, ou le développement et l' exploitation des terres faisant l' objets de la présente convention soit entrepris ou continué par la Compagnie d' Opération.

f) Que la Compagnie d' Opération sera oblige de payer une redevance (royalty) de 13½ (treize et demi) pour cent sur la production du pétrole brut qui aura été conduit des puits aux reservoir y établis, soit en éspèce soit en nature l' option en est laissée au Gouvernement.

La Compagnie d' Opération aura le droit de réduire du total du pétrole produit indiqué dans le paragraphe précedent toute quantité qu' elle aura consommé e pour tous les travaux qui sont en rapport avec l' exploitation; de sorte que la redevance sera calculée sur la base du restant, après la déduction dont il s' agit.

A la fin de chaque trimestre la Compagnie sera obligée de soumettre au Ministere des Travaux Publics et de l' Agriculture un rapport concernant la quantité du pétrole produit ainsi que de la manière dont elle en au-

Në mbarim të ç' do trimestrit Kompanija âsht e shtërgueme me ja parashtrue Ministrisë së Punvet Botore e Bulqësiës nji raport qi i përkët sasiës së petrolit të prodhuem si edhe mëndyrën qi ajo se si ka me disponue këtë sasie Redevenca do të llogaritet në bazë të sasiënavet qi figurojnë në këto raporta.

g) Se Kompanija e Veprimit do të detyrohet me pague nji t' ardhun të përmotshëm nga 1.50 fr. ari për hektar, për ato sypërfaqe qi do t' jenë lëshue në konformitet të nenit 5, (*a*) (*b*), Kompanija do t' i paguej Qeverië redevencën për dy vjetët e përpara në muej qi pason ratifikimi i konvencionit.

h) Se pas formimit Kompanija e Veprimit lidhë me vue në zbatim programin e foragit si pason:

Mbrenda vjetit të parë 1000 m.

„ „ „ dytë edhe 1500 m. e mâ tepër
„ „ „ tretë „ 2000 m. „ „ „
„ „ „ katërt „ 2000 m. „ „ „
„ „ „ pestë „ 2000 m. „ „ „

Teprica në kjoftë se do të ketë prej këtyne numrave metrash në ç' do vjetë do të llogaritet për të plotsue numrin e metravet të vjetit qi pason.

Me gjith këtë në kjoftë se mbrenda 5 vjetve sypërshenueme, pusat e gërmuem arrijnë nji prodhim tremuejshëm prej 10.000 ton. Kompanija do të kishte të drejtë me i kadalue (relantir) punët e gërmimit, por do të shtërngohet t' i fillojnë për së rij gjith-nji mbrenda 5 vjetve të para qi pas programit në krye deri sa përsërij t' arrij deri 10.000 ton. Komisioni teknik do t' jetë kompetent me vendue nji zbritje t' arsyeshme të këti programi, në kjoftë se kjo duket e dishrueshme në konsiderim të veprimeve të përgjithëshme të Kompaniës e të natyrës si edhe të konditës së tokve petrolifere.

Mbas 5 vjetve të para Kompanija e Veprimit ngarkohet të bajë të gjitha mundimet e arsyeshme për me

ra disposé. La redevance sera calculé sur la base des quantités figurant dans le dit rapport.

g) Quela Compagnie d' Opération sera obligée de payer une rente annuelle d' un franc et demi or par hectare pour les superficies qui lui seront cédées conformément à l' article 5 paragraphe a, p.

La Compagnie payera au Gouvernement la rente pour deux années d' avance dans le mois suivant la ratification de la convention.

h) Qu' apres la formation la Compagnie d' Opération s' engage de mettre en execution le programme suivant de forage:

Durant la première année	1000	mètres
„ „ deuxième „	1500	„
„ „ troisième „	2000	„
„ „ quatrième „	2000	„
„ „ cinquième „	2000	„

Le surplus, s' il y en aura de ce nombre de mètres par chaque année sera compté pour compléter le nombre des métres de l' année suivante.

Si cependant durant les cinq années si-dessus les puits forés atteignaient une production trimestrielle de 10.000 tonnes la Compagnie aura le droit de ralentir ses travaux de forages, mais elle devra les reprendre toujours les premiers cinq années d' après le programme en tête jusqu' elle atteigne 10.000 tonnes de nouveau. La Comision Technique sera competente à décider une raisonnable reduction de ce programme ci cela paraissait raisonnable en considération des opérations générales de la Compagnie et de la nature et condition des terres pétrolifères.

Apres les premières cinq années la Compagnie d'Opération se charge de faire tous les efforts raisonnables à fin de développer au plus haut dégré possible l' exploitation des gisements pétrolifers dans es superficies

zhvillue gradën mâ të naltë qi âsht e mundun për shfrytzimin e dejvet (gisement) petroliferi në sypërfaqet e koncedueme e do të rregullojë programin e gërmimit në konformitet me atë qi u tha mâ nalt mbas këshillimit të Komisjonit teknik (d. m. th. me i bâ të gjitha mundimet e arësyeshme për shfrytzimet e dejve petrolifere në nji shkallë mâ të naltë qi mund t' jetë).

Se Kompanija e Veprimit do të ketë të drejtë me i lanë të gjitha pjesët e tokavet qi do t'i jenë dhanë asajë ky ndryshim i tokvet do të tërheqë librimin e Kompaniës prej të gjitha obligatave qi resultojnë prej këtij konvencjoni për çka u përket tokve të lshueme.

i) Se 40,000 Fr. ari (1,600) L. St. do të depozitohen nji muj mbas nënshkrimit të këtij konvencfonit, në Arkën e Përgjithëshme te Ministriës së Financavet këtu, si një dorzanie (garantie) për exsekutimin e mirë të neneve të këtij konvencjoni.

Shuma e sipër-përmendun e garantiës do t'jetë e penguem e për gjith perjudhën e konçesjonit, dhe do të lehet pasunie (propriete) e Qeveriës në qoftë se Kompania nuk do të kishte mbushun detyrat që mer me këtë konçesjon kundrejt Qeveriës.

Por me të marmen fund perjudhës së konçesjonit, ose në kjoftë se Komisjoni Teknik do t'i ketë konstatue nji përfundim negativ në ç'ka i përket kërkimeve apo në kjoftë se Parlamenti nuk do t'a ketë vërtetue konvencionin, Qeverija Shqiptare detyrohet me i kthye Kompaniës zhumën në fjalë.

k) Se në mbarim të periudhës të konçesjonit prej 60 vjetve krejt materjali qi gjindet në Shqypnie, installacjonet, ndërtesat, debojat, pusat, rrehtime (Quai) rruga e urat qi i përkasin Kompaniës së Veprimeve do t'i nepen në dorë gratis Qeveriës Shqyptare.

l) Se kuër Kompanija e Veprimit do të ketë nevojë për rruga qi mund të kalojnë karrocat e për tramvay të

concé dées et-reglera le programme de fora e conformément à ce qui précède après consulation avec la Commision Technique.

Que la Compagnie d' Opération aura le droit d' abandoner toute portion de terrain qui lui suront été cédés, et cet abandon des terrains entrainera la libération de la Compagnie de toute obligation resultant de la présente convention, pour ce qui concernales terrains abandonés.

i) Que 40.000 Franc or (1600 Livres sterling) seront déposées un mois après la signature de la présente convention à la caisse de Ministere des Finances à Tirana à titre de garantie pour la bonne exécution des clauses de la présente convention.

La susdite somme de garantie sera engangée pour toute la période de la concession et deviendra propriété du Gouvernement si la Compagnie n'aurait rempli les obligations de la présente convention vis-à-vis du Gouvernement.

Mais à l'expiration de la période de recherche ou si la Comission Technique avait constaté à l'égard des recherches ou si le Parlaement n'avait pas ratifié la convention le Gouvernement Albanais s' engage de restituer à la société la susdite somme.

Qu'à la fin de la période de la concession de soinante ans tout le materiél se trouvant en Albanie, installations, bâtiments, dépots, puits, quais, routes et ponts appartenant à la Compagnie d' Opération doivent être cédés gratuitement au Gouvernement.

l) Que quand la Compagnie d'Opération aura besoin des routes carossables et des tramway necéssaires à l' exploitation, le Gouvernement devra accorder libre passage sans aucune charge sur les routes.

m) Le Gouvernement accordera à la Compagnie le droit de construire et entretenir pour ses besoins, des

nevojshmë për shfrytzim, Qeverija do t'japë kalim të lirë pa farë barret mbi rrugat.

m) Qeverija do t'japë Kompaniës të drejtën e ndërtimit me kambë për nevojat e asaj të ullukave (buriaconduit). Vija telefonikeve, telegrafa pa tel, telegrafa robway ajrit, rrugat e hekurit e tramvay për aq sa do t'jenë eksklusivisht të përndorueme për shërbimin e industriës, petrolifere rruga e rrethima e ura, qi, tuej u nisë nga tokat që përshiën konçesjonin e vet do t'arrijnë në çdo pikë bregut qi Kompanija ka për t'a gjetë të pëlqyeshme.

Ajo ka për të pasë edhe të drejtën e ndërtimit të banimeve për puntorët e vet, të rezervuarvet, t'amplasamentave, të debojave, të zyravet, të uzineve e të rafinerieve, për këtë ajo do të ketë të drejtë qi t'i lshohen tokë qi i përkasin njerzve private me mëndyrën t'ekspropriatës në konformitet me ligjët në fuqië.

Të çmuemit e tokve për t'u expropriue, do të bahet pamvarësisht prej çë do konsiderimit t'implikuem prej konçesjonit qi flitet në këtë konvencjon.

Për sa i përket tokvet botore jo të xanme, kto do të lshohen gratis nga Qeverija.

n) Se Kompanija dhe Kompanija e Veprimit do të kenë të drejtë me importue në Shqypnië të lirueme prej çë do takset doganore, krejt materjalin e veglat qi asajë do t'i duhen.

o) Se Kompanija do të ketë të drejtë me nxjerë jashtë petrolin brutto, asfaltin, serën e prodhimit sekondare pa pague as nji taksë eksportimi.

p) Se Kompanija dhe Kompanija e Veprimit do t'jenë të përjashtueme prej çë do takse speciale reale ose personale.

q) Se nënpunësat dhe puntorët qi merren në shërbim prej Kompaniës Veprimit do t'enë nga nënshtetësija Shqiptare, posë teknicioneve, ekspertave dhe specialistave.

conduites des lignes de téléphone des télégraphes san fil, télégraphes, ropeweys aériennes, chemins de fer et tramways pour autant qu'il seront exclusivement utilisés pour le service de l'industrie pétrolifère, routes, quais ponts, qui partant des terrains comprise dans sa concession aboutiront à tout point de la côte que la Compagnie trouverait convenable. Elle aura aussi le droit de construire des habitations pour ses ouvriers des réservoires, des emplacements, des entrepôts, des bureaux des usines et des raffineries.

A cet effet elle aura le droit de se faire céder des terrains apartenant à des personnes privées par voie d'expropriation conformément aux lois en vigueur.

La valutation des terrain à l'expropriation sera faite indépendemment de toute considération impliquée par la concession dont il s'agit dans la presente convention.

En ce qui concerne le terres publiques inoccupées, elles seront cédées par le Gouvernement gratuitement.

n) Que la Compagnie et la Compagnie d'Opération auront le droit d'importer en Albanie, libre de toute taxe de douane tous les matériele et l'outillage qui lui seront necéssaires.

o) Que la Compagnie aura le droit d'exporter le pétrole brut l'asphalte le bitume et les produits sécondaires sans payer aucune taxe d'exportation.

p) Que la Compagnie et la Compagnie d'Opération seront exemptes de toute imposition spéciale réélle ou personnelle.

q) Que les emplyées et les ouvriers engagés par la Compagnie d'Opération seront de nationalité albanaise excepté les téchniciens les experts et les spécialistes.

r) Que dans le cas ou une raffinerie serait éventuellement installé par la Compagnie d'Opération en Albanie, la Compagnie se charge de subvenir aux demandes de pétrole et des produits sécondaires stricte-

r) Se në rasë që një rafinerie do të mundet m'u installue në Shqypnie prej Kompaniës Veprimit, Kompanija ngarkohet t'i përgjegjet kërkesave për vaj-guri e për prodhime sekondare qi janë faret të domosdoshme për nevojat e Qeveriës me vleftën e pazarit, tuej e bamun një redukcjon prej 10% me gjith këtë kërkesat e Qeveriës nuk do të munden të kapërxejnë të 2% të prodhimit neto mbasi t'jetë zbritë sasia e vojit të gurit të konsumuem për punrat e Kompaniës.

Përpara se t' eksportohet voji i gurit, çë do kërkesë e Qeveriës Shqyptare qi kapërcen 20% ashtu edhe gjith kërkesat për tregtín ose për qëllime tjera në Shqipnië, do të pranohen me çmimin e pazarit.

Kuër prodhimi i tremuejshëm i vojit të gurit brutto do t' jetë 5000 tonelate e lartë, dhe në Shqypnië edhe nuk do të ketë rafinerie qi u përmend sypri, Kompanija detyrohet t' i napë (fournir) Qeverisë Shqyptare për tre muej 150 tonelatë voj-guri shëndritës (lampant) dhe 15 tonelate benzinë me vleftë 10% mâ pak se çmimet e pazarit.

Art. 7.

a) Në rasë ku punrat të Kompanisë ose të Kompaniës së Veprimit do t' jenë të preme, ose të (interrompus) nalueme ose të pengueme, nga ngjarja prej forcave majore të ngjame prej ç' do cilit shkak, perjudhat e kohve të para-shikuem si maximum në këtë konçesjon, do të pushojnë prej vazhdimit për gjith kohën e ngjarjeve të forcës majore.

b) Personali dhe materjali i Kompaniës dhe i Kompaniës të Veprimit në ç' do kohë do të gëzojnë mprojtjen e Qeverisë Shqyptare.

c) Në kjoftë se Qeverija Shqyptare vendos mos pranimin e shkakut të cilve Kompanija ose Kompanija e Operacionit e deklaronte si prej forcës majore, kjo mos-

ment necéssaires pour les besoins du Gouvernement auxprix courants, en faisant une reduction de 10%, néanmoins les demandes du Gouvernement ne pourront pas ecceder le 20% de la production nette, déduction faite de la quantité du pétrole consomme pour tous les travaux de la Compagni.e

Tautes les demandes du Gouvernement excédant les 20% ainsi que les demandes pour le commerce ou à d'autres fins pour l'Albanie seront acceptés avant l'exportation aux prix courants :

Quand la production trimestrielle du pétrole brit sera de 5.000 tonnes ou plus et qu' il n'y ait pas encore la raffinerie visée ci-dessus, la Compagnie s'engage de fournir au Gouvernement Albanais par trimetre (150 tonnes de pétrole (huile lampante) et 15 tonnes de benzine aux prix du marché moins dix pour cent.

Art. 7.

a) Dans le cas ou les travaux de la Compagnie ou de la Compagnie d' Opération seraient interompus, empéchés ou entravés par des évennements de force majeure, surgissant en Albanie à la suite de n' importe quelle cause les périodes de temps prévues comme maximum dans cette convention, ces seront de courir pendant toute la duré des cas de force majeure.

b) Le personnel, et le materiel de la Compagnie et de la Compagnie d' Opération jouiront à tout de la protection du Gouvernement Albanais.

c) Si le Gouvernement decidait à ne pas admettre un cas des force majeure déclaré par la Compagnie ou par la Compagnie d' Opération, ce différend sera soumis à l' arbitrage selon les règles dans l' article 10.

marrëveshtje do të vehet nën arbitragë si mbas rregullave të nenit 10.

Art. 8.

Anët kontraktuese detyrohen njëra prej tjetrës të lehtësojnë zbatimin e konditave të parapame nga ky konçesjon.

Art. 9.

Po të provohet se Kompanija nuk âsht e konformueme me obligatat e ngarkueme me këtë konvencjon Qeverija ka të drejtë t' anulojë këtë konvencjon.

Art. 10.

Në rasë të çë do mos-marrveshtje midis Qeveriës e Kompaniës Veprimit qi i përket interpretimit e të drejtave dhe obligatave të dy anve kontraktuese të rrjedhun (derivant) nga dispozitat e këtij konvencjonit, çashtja do të riferohet tri arbitrave, nga të cilët njëri do t' emnohet nga Qeverija nji tjetër nga Kompanija dhe i treti do të zgjedhet nga të dy arbitrat në marrëveshtje të përbashkët.

Në kjoft se arbitrat nuk merren dot vesh për personin e arbitrit tretë, ky do të zgjidhet me mëndyrën si pason :

Nji komitet do të formohet prej 5 antarësh. 2 prej të cillëve do të zgjidhen prej Qeveriës, 2 prej Kompaniës dhe i pesti do t' emnohet me shumicën arbitrave të parë.

Ky komitet do t' emnojë me shumicë votash arbitrin e tretë.

Në rasë kuër, për çë do farë arsyejet, zgjedhja e arbitrit të tretë nuk do të mund të bahet prej Komitetit e emnimi i tij do t' i referohet Gjyqit Diktimit Shqyptar.

Art. 8.

Les parties contractistes s' engagent mutuellement de faciliter l' éxecution des clauses prévues dans la prèsente convention.

Art. 9.

S' il avait été prouvé que la Compagnie ne se fût pas conformé aux obligations qui lui sont imposées par la présente convention le Gouvernement a le droit d' anuelr la présente convention.

Art. 10.

Dans le cas d' un différent quel conque entre le Gouvernement et la Compagnie d' Operation, concernant l' interpretation des droits et obligations de deux parties contractantes, derivant des dispositions de cette convention la question sera défré a trois arbitres dont l' un sera nommé par le Gouvernement, un par la Compagnie et le troisième sera choisi de commun accord par les deux arbitres.

Si les arbitres ne s' ccordent par sur la personne du troisième arbitre celui ci sera choisi de la manière suivante:

Un comité de cinq membres sera formé dont deux seront choisis par le Gouvernement, deux par la Compagnie, et le cinquième sra nommé par la majorité des quatre premiers membres.

Ce comité nommera le troisième arbitre par majorité de voix.

Dans le cas ou pour une raison quelconque le choix du troisième arbitre ne pourra se faire, la nominination en sera déferé à la Cour de Cassation Albanaise.

Art. 11.

Pour ce qui concerne les opérations de la Compagnie faites en Albanie, tout conflict qui en surgirait

Art. 11.

Për sa i përket veprimeve Kompaniës të bamuna, në Shqypnië, çë do konflikt i lindur prej tynve do t' i parashtrohet gjyqeve të vendit për veç se n' âsht parapa ndryshe në këtë konvencjon.

Art. 12.

Çë do informatë e parashikueme në két konvencion, që Qeverija Shqiptare do të kërkojë nga Kmpanija e Operationit, kjo informatë do t' i nepet kësajë me letër ose me kablogram, drejtuar Ministriës Punvet Botore e Bulqësiës.

Çë do informatë e dhanme me letër, do të quhet e marrë 3 dit mbas arritjes së postës në destinationin e rregullshëm, dhe po t' jetë dërguar me kablogram, 48 orë mbas dhanjes në zyrën e ekspedicionit.

Art. 13.

Ndalimi i të lëshuarit (interdiction de ceder). Asht e ditun qi Kompanija do t' i lshojë të drejtat dhe obligatat e sajë Kompaniës Veprimit, por kjo e fundit, as me nji pretekst nuk do të mundet të lshojë tjerve (á des tjers) të gjith ose nji pjesë e kësaj kontrate, pa pëlqimin e Qeveriës, se ndryshe Qeverija ka të drejtë me e prishë për nji herë këtë kontratë.

Art. 14.

Ky konvencion u ba në dy (2) origjinale, Shqyp e Frengjisht. Por në rasë të nji mos-marëveshtje (divergence) për interpretimin e tij, teksti frengjisht do t'jetë mâ i vlefshëm.

Art. 15.

Sendet t'arteve dhe antikave të zbulueme në ko-

sera soumis aux Tribunaux du pays si n' en est autrement prévu dans la présente convention.

Art. 12.

Toute information prévue dans la presente convention que le Gouvernement denamnderait à la Compagnie d'Opération il sera donné par lettre ou cablogramme adressé an Ministère des Travaux Publics et de l'Agriculture.

Toute information donnée par lettre sera considérée reçue trois jours après le jour d'arrivée à destination ordinaire après sa remise au bureau d'expédition.

Si celle ci est donnée par cablogramme elle sera considérée reçue 48 heures après l'heure du dépot au bureau d' expédition.

Art. 13.

Interdiction de céder. Il est entendu que la Compagnie cédera ses droits et obligations à la Compagnie d' Opération mais celle ci ne pourra sous aucun prétexte séder à des tierces tout ou une partie du présent contrat, sans le consetement du Gouvernement sous peine de résiliation immédiate de ce contrat.

Art. 14.

Cette convention est faite en deux originales en langues Albanaise et Française, mais en cas de divergence dans son interpretation le texte française sera valable.

Art. 15.

Les objets d' arte et antiquités decouverts pendant les recherches et travaux seront soumis aux dispositions qui reglent ces matières.

hën e kërkimit dhe të punrave do t'i parashtrohen rregullave qi rregullojn kto landë.

Art. 16.

Ky Konvencjon âsht i vlefshëm për nji periudhë 20 (njizet) vjetësh tuj nisë që nga data e nënshkrimit të tij.

Me gjith këtë Qeverija detyrohet me ja paraqit Parlamentit për ratifikim nji Dekret-Ligje e cila gaton ngjatjen e vlefës të këti konvencioni deri më 31 Dhetuer 1985.

Në tekstin e këti konvencioni për ratifikim, kuptohet ratifikimi i Dekret-Ligjës së sypërpërmendun mbi zgjatimin e konçesjonit deri më 31 Dhetuer 1985.

Ba në Tiranë, më . . . . .

Vërtetohet njisija me origjinalin
Kryesekretari i Këshillit Ministruer
M. CURI.

BKSH

Art. 16.

Cette convention est valable pour une période de 20 (ving) années à partir de la date de sa signature.

Toutefois le Gouvernement s'engage à soumettre à la ratification du Parlament un Décret-Loi prolongeant la durée de la validité de cette convention jusqu'au 31 Decembre 1985.

Dans le texte de cette convention on entend pour ratification, la ratifiction du susdit Décret-Loi concernant la prolongation de la concession jusqu'au 31 Decembre 1985.

Fait à Tirana, le

Pour le Gouvernement Albanais
le Ministre des Travaux Publics
et de l'Agriculture

M. Herbert Henry Rushton

BKSH

BKSH